

24. VRH
KMETIJSKIH
IN ŽIVILSKIH
PODJETIJ

Martina Gašperlin

vodja Sektorja za gospodarski pravo v Direktoratu za notranji trg
MGTS

#NaprejNavzgor

*„Nič nas ne sme
presenetiti.“*

- ✓ pripravljenost na tržne spremembe,
- ✓ krizno upravljanje,
- ✓ digitalna varnost,
- ✓ strateško načrtovanje,
- ✓ odpornost gospodarskih družb.

Evropski kompas za konkurenčnost in trajnostno blaginjo

- Evropska komisija je 29. 1. 2025 predstavila **Kompas za konkurenčnost**.
- Cilj: ponovno pridobiti konkurenčnost in zagotoviti trajnostno rast.
- Temelji na priporočilih **poročila Maria Draghija**.

Vizija Evrope

- Evropa kot vodilna sila v tehnologiji, storitvah in čistih izdelkih.
- Prva podnebno nevtralna celina.
- Potrebna je hitra in enotna akcija.

Ključna področja ukrepanja:

- 1. Inovacije:** Spodbujanje start-up podjetij, širjenje uporabe novih tehnologij, predlog za "AI gigatovarne", nova zakonodaja za poenostavitev delovanja podjetij na enotnem trgu.
- 2. Dekarbonizacija:** Cenovno dostopna čista energija, industrijska transformacija s poudarkom na energetske intenzivnih sektorjih, novi "Zeleni industrijski dogovor".
- 3 . Varnost in zmanjšanje odvisnosti:** Diverzifikacija dobavnih verig preko trgovinskih partnerstev, spremembe javnega naročanja v korist evropskih tehnologij, nova trgovinska partnerstva za surovine.

Pet horizontalnih pospeševalcev konkurenčnosti:

- **Poenostavitev regulative** (cilj: -25 % birokracije za podjetja, -35 % za MSP),
- **Krepitev enotnega trga**, deset prednostnih področij (terrible ten),
- **Boljše financiranje**, vključno z novo Unijo prihrankov in naložb,
- **Razvoj znanj in zaposlovanja**, z novo pobudo "Unija znanj",
- **Boljše usklajevanje politik** med EU in državami članicami, z novim orodjem za koordinacijo in skladom za konkurenčnost.

OMNIBUS I in II - 26. februar 2025

1. **Omnibus I:** Osredotoča se na poenostavitev pravil o trajnostnostnem poročanju in skrbnem pregledu podjetij.
2. **Omnibus II:** Namenjen je poenostavitvi pravil o naložbah, zlasti v okviru programa InvestEU.

Cilj svežnja je zmanjšati administrativna bremena podjetij, zlasti malih in srednje velikih podjetij (MSP), ter izboljšati konkurenčnost EU v primerjavi z ZDA in Kitajsko.

Ključne spremembe v OMNIBUS I in II

1. Direktiva o trajnostnostnem poročanju (CSRD)

- **Zmanjšanje obsega zavezancev:** zahteve bi veljale samo za velike družbe z več kot 1.000 zaposlenimi, ostale družbe bi poročale prostovoljno skladno s standardi, ki bi jih sprejela Komisija - zmanjšanje obsega zavezancev za 80%.
- **Odlog rokov:** Obveznosti poročanja za podjetja, ki bi morala poročati v letih 2026 in 2027, so prestavljene za dve leti (sprememba ZGD-1M).
- **Poenostavitev standardov:** Zmanjšanje števila obveznih podatkovnih točk in opustitev sektorskih standardov.

Ključne spremembe v OMNIBUS I in II

2. Direktiva o skrbnem pregledu podjetij glede trajnostnosti (CSDDD)

- **Omejitev obsega:** Obveznosti skrbnega pregleda se nanašajo le na lastne dejavnosti, hčerinske družbe in neposredne poslovne partnerje.
- **Podaljšanje obdobja ocenjevanja:** Redne ocene se izvajajo vsakih pet let namesto letno.
- **Odprava obveznosti prekinitve poslovanja:** Odpravljena je obveznost prekinitve poslovnega odnosa kot skrajni ukrep.
- **Odlog rokov:** Transpozicija direktive je prestavljena na 26. julij 2027, uporaba za največja podjetja pa na 26. julij 2028

Ključne spremembe v OMNIBUS I in II

3. Mehanizem za prilagoditev ogljične meje (CBAM)

- **Izjeme za manjše uvoznike:** uvozniki z letnim uvozom pod 50 ton so izvzeti iz obveznosti poročanja.
- **Poenostavitev postopkov:** uvedba možnosti uporabe povprečnih ogljičnih cen in delegiranja poročanja tretjim osebam.
- **Odlog začetka prodaje CBAM certifikatov:** Prestavljen na februar 2027.

OMNIBUS IV - 21.5.2025

- ▶ Sprostitev ciljno usmerjene podpore **za mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo**; novo kategorijo podjetij, tj. malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, tj. podjetij z manj kot 750 zaposlenimi; in bodisi do 150 milijonov EUR prometa bodisi do 129 milijonov EUR skupnih sredstev.
- ▶ **Izvetje iz registracije fluoriranih toplogrednih plinov**; približno 10 000 podjetjem v skladu s predlaganimi spremembami se ne bo več treba registrirati na portalu EU o F-plinih.
- ▶ **Vodenje evidenc na podlagi tveganja**; poenostavlja obveznost vodenja evidenc iz splošne uredbe o varstvu podatkov, pri čemer upošteva posebne potrebe in izzive malih in srednjih podjetij ter organizacij, hkrati pa zagotavlja varstvo pravic posameznikov. Predlog poleg MSP izvzema tudi države južnega Sredozemlja in organizacije z manj kot 750 zaposlenimi (samo ob visokem tveganju).
- ▶ **Od papirja do digitalnega**; odpraviti okorne zahteve v zakonodaji o proizvodih, ki temeljijo na papirnih dokumentih.
- ▶ **Pravna varnost s skupnimi specifikacijami**; Podjetja, vključno z MSP in SMC, bodo imela jasno pot, da dokažejo, da njihovi proizvodi izpolnjujejo zahteve EU, tudi če harmonizirani standardi na ravni EU niso na voljo.

Trgovinska politika

Pristop Evropske komisije temelji na štirih stebrih:

1. **Pogajanja z ZDA** ter priprava **skrbno preišljenih protiukrepov**, če pogajanja ne bi bila uspešna, po analizi celovite situacije, v okvirih, ki jih določajo pravila WTO.
2. Krepitev **trgovinskih partnerstev** po svetu s širitvijo mreže sporazumov o prosti trgovini in strateških partnerstev, kar bo pozitivno prispevalo k diverzifikaciji trgovine.
3. Krepitev in odpravo ovir na **enotnem trgu EU**, kar bo pozitivno vplivalo na odpornost EU na negotove geopolitične razmere v svetu.
4. **spremljanje trgovinskih tokov** za identifikacijo morebitnega pojava preusmerjanja trgovine na trg EU in zaščito trga EU.

Trgovinska politika

- ▶ 12. marca 2025 - **25% (povišane na 50%) carinskih dajatev na uvoz jekla in aluminija** (zajemajo 26 milijard evrov uvoza iz EU).
- ▶ 3. april in 3. maj 2025 - **25% carinskih dajatev na uvoz avtomobilov in avtomobilskih delov** (zajemajo 67 milijard evrov uvoza iz EU).
- ▶ 5. april 2025 - uvedba **dodatne 10% splošne carinske dajatve** na uvoz izdelkov v ZDA (zajemajo 286 milijard evrov uvoza iz EU).
- ▶ ZDA so **za 90 dni zamrznile izvajanje t.i. recipročnih carinskih dajatev** na uvoz vseh izdelkov iz približno 60 držav, vključno z EU. Za EU je bila določena 20% recipročna dajatev. Zamrznitev velja do 9. julija 2025.
- ▶ Prvi paket protiukrepov EU je bil potrjen 14.4.2025 (90- dnevna zamrznitev). Drugi paket v pripravi, do 10.6.2025 je potekalo javno posvetovanje.
- ▶ [Access2Markets](#)

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

